

**Limites y
recovecos del marco jurídico actual
(Eva Pons (UB); Iñigo Urrutia (UPV-
EHU); Moderatzailea: Zelai Nikolas
(abokatua)**

**Eva Pons
Universitat de Barcelona**

CUESTIONES PRELIMINARES

- Marco jurídico para avanzar en la total normalización de las lenguas.**
- Sobre la evolución de la jurisprudencia en materia lingüística.**
- ¿Qué ámbitos resultan claves para la política lingüística futura ante los cambios substanciales que se avecinan?**

La Ley 1/1998, de 7 de enero, de política lingüística

- Sustitución de la **Ley de Normalización Lingüística** de 1983 (Estatut 1979)
- Despliegue de los **conceptos estatutarios** (*lengua propia* -art. 2 LPL- y *lengua oficial*)
- avance en la conceptualización de los derechos lingüísticos** (art. 4 LPL)
- Proyección **sectorial** de la ley, también en los ámbitos socioeconómico y de las industrias culturales
- Disposiciones que reconocen el **ámbito lingüístico**:
 - Art. 6.1 LPL (“La lengua catalana es un patrimonio que Cataluña comparte con otros territorios con los que constituye una misma comunidad lingüística”)
 - Disposición adicional 2ª LPL sobre convenios de colaboración con otros territorios de lengua catalana que menciona las comunidades aragonesa, balear y los estados andorranos, francés e italiano (arts. 6.4 y 12 EAC) .

El nuevo marco estatutario

- **Objetivos generales** de la reforma estatutaria (Proposición de 2005)
 - El llamado 'blindaje' del modelo lingüístico legal o la **elevación de rango** de disposiciones lingüísticas de la Ley 1/1998, de 7 de enero, de política lingüística (lengua propia, derechos lingüísticos, ámbito socioeconómico)
 - La incorporación de **principios relativamente nuevos** al Estatut (el deber de conocimiento de la lengua catalana, la oficialidad del aranés, la capacitación lingüística del personal al servicio de la Administración estatal y de justicia, el derecho a relacionarlo) por escrito en catalán con órganos judiciales y de ámbito estatal).

- La degradación de la **posición singular del Estatut como norma institucional básica** de Cataluña y de la reserva estatutaria del artículo 3.2 de la Constitución en materia de lengua

[Pons, Eva, “Los efectos de la STC 31/2010, de 28 de junio, sobre el régimen lingüístico estatutario”, Revista de Estudios Autonómicos y Federales, n.12, 2011]

- Afectación de **los conceptos básicos (lengua propia y lengua oficial) y de todas las partes o títulos** del Estatut (impugnación de la mitad de las disposiciones lingüísticas).

[Pons, Eva y Pla. Anna M .:”La lengua en el proceso de elaboración del Estatuto de Autonomía (2006-2006), Revista de Lengua y Derecho, n. 47, 2007]

- Sentencia **básicamente interpretativa y manipulativa**. Visión parcial a partir de su parte dispositiva.

- Su necesaria inserción en el **contexto de la jurisprudencia constitucional previa**

[Jou, Lluís, “La STC 31 Legislación lingüística, realidad social y política, REAF, n. 12, 2011]

La jurisprudencia constitucional reciente y sus efectos: ¿mutación del modelo?

- Impugnación posterior de todas las leyes de desarrollo estatutario.

[Pons, Eva; Pouo, Agustí, "Tribunal Constitucional", crónica RLD, n. 69 y 70, 2018]

Ley 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (STC d'11 d'abril de 2019 /STC 20 de febrero de 2018)

Llei 22/2005, de 5 de desembre, de la comunicació audiovisual (SSTC 78/2017 i 86/2017)

Llei 20/2010, de 7 de juliol, del cinema (STC 89/2017)

Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya (STC 88/2017)

Llei 10/2010, de 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya (STC 87/2017)

Llei 35/2010, de l'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran (STC 11/2018, de 8 de febrer)

La competencia sobre la lengua

De acuerdo con el artículo **143.1 EAC** corresponde a la Generalitat de Catalunya la **competencia exclusiva**

en materia de lengua propia, “que incluye, en todo caso, la determinación del alcance, usos y efectos jurídicos de su oficialidad , y también la normalización lingüística del catalán.”

- Igualmente se atribuye a la Generalitat y también al Conselh Generau d'Aran **la competencia**

sobre la normalización lingüística del occitano, denominado aranés en Aran (apartado 2 del art. 143).

- Cuestión compleja: Determinar a qué nivel o poder (Estado, Generalitat o entes locales) le corresponde

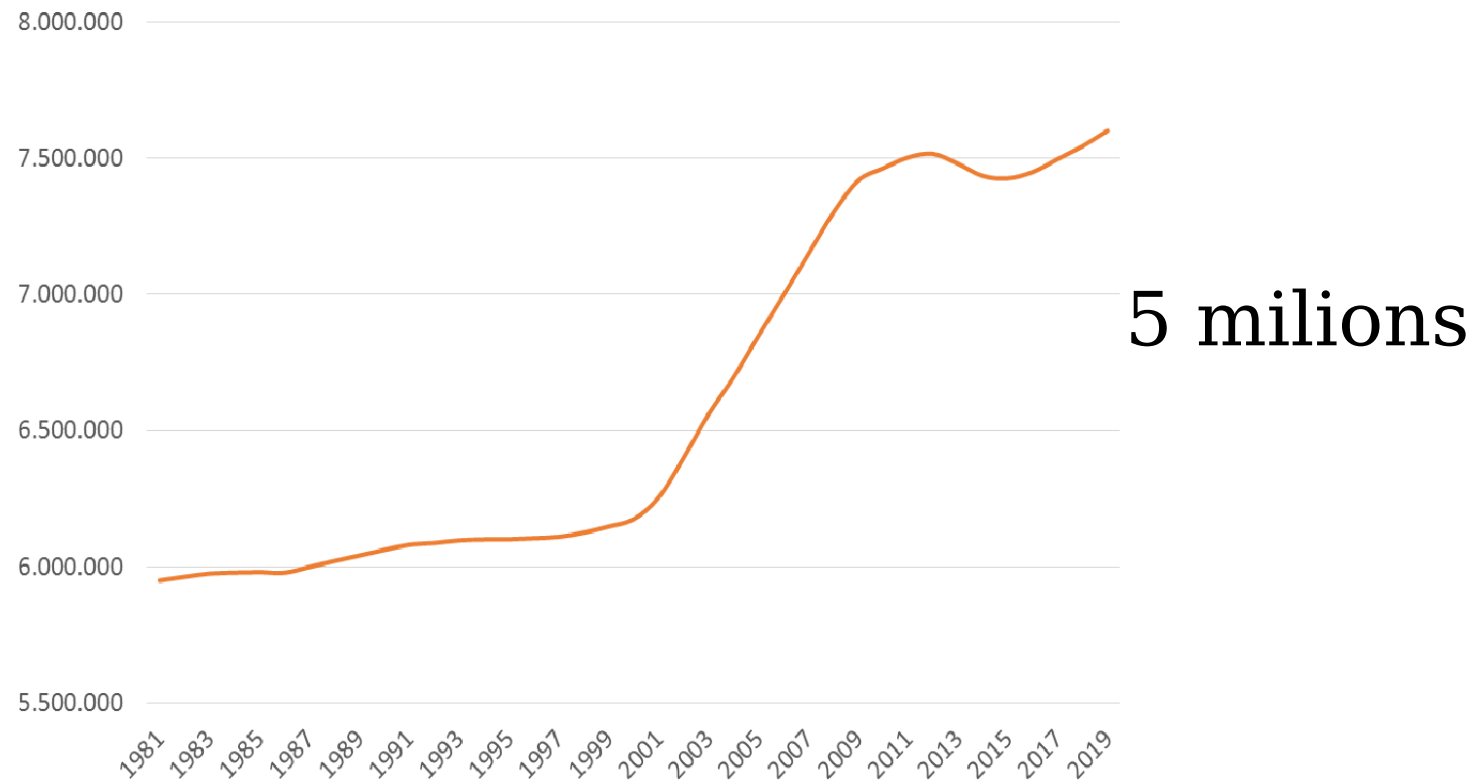
realizar acciones normativas y ejecutivas sobre las distintas lenguas. **Horizontalidad de la competencia lingüística** y relación con los títulos sectoriales y horizontales del Estado

- Resultados de la **jurisprudencia constitucional**: limitada horizontalidad y prevalencia en la práctica

de los títulos estatales (implicaciones en la otra lengua oficial).

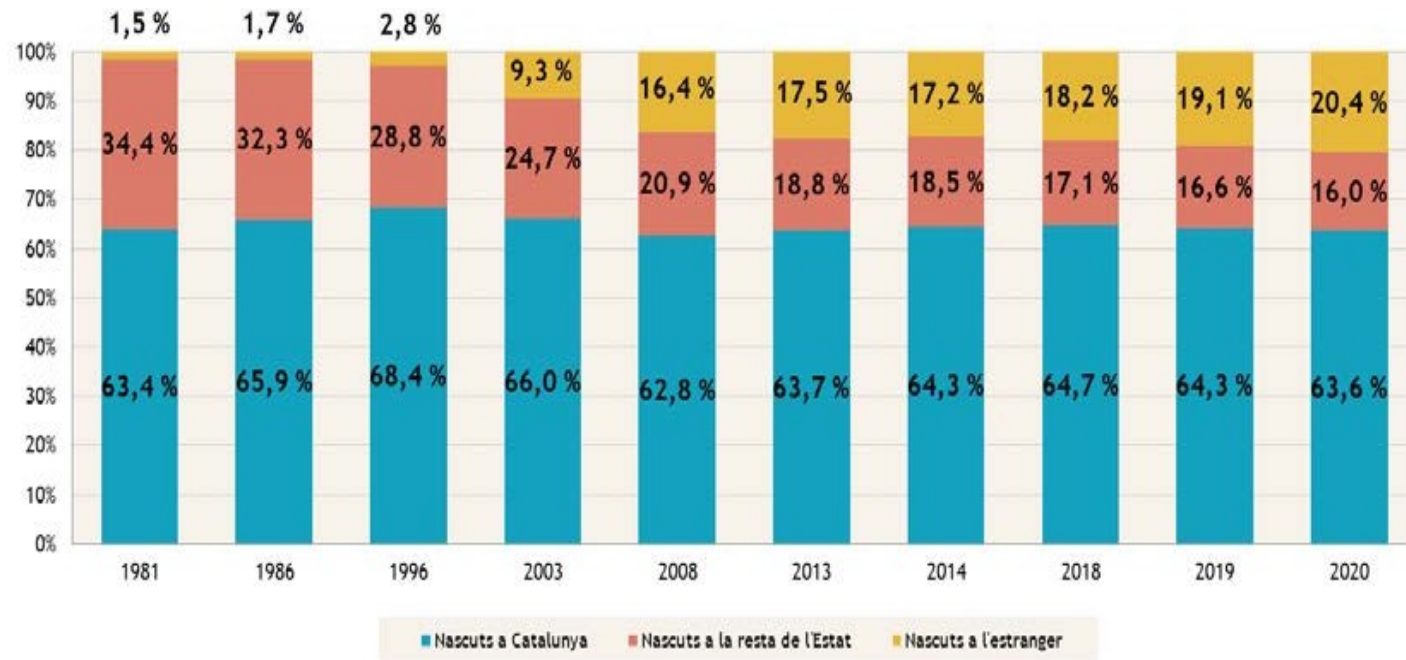
Los cambios poblacionales

De 1981 a 2019: de 6 a 7,5 millones de habitantes

Evolució demogràfica y sociolingüística

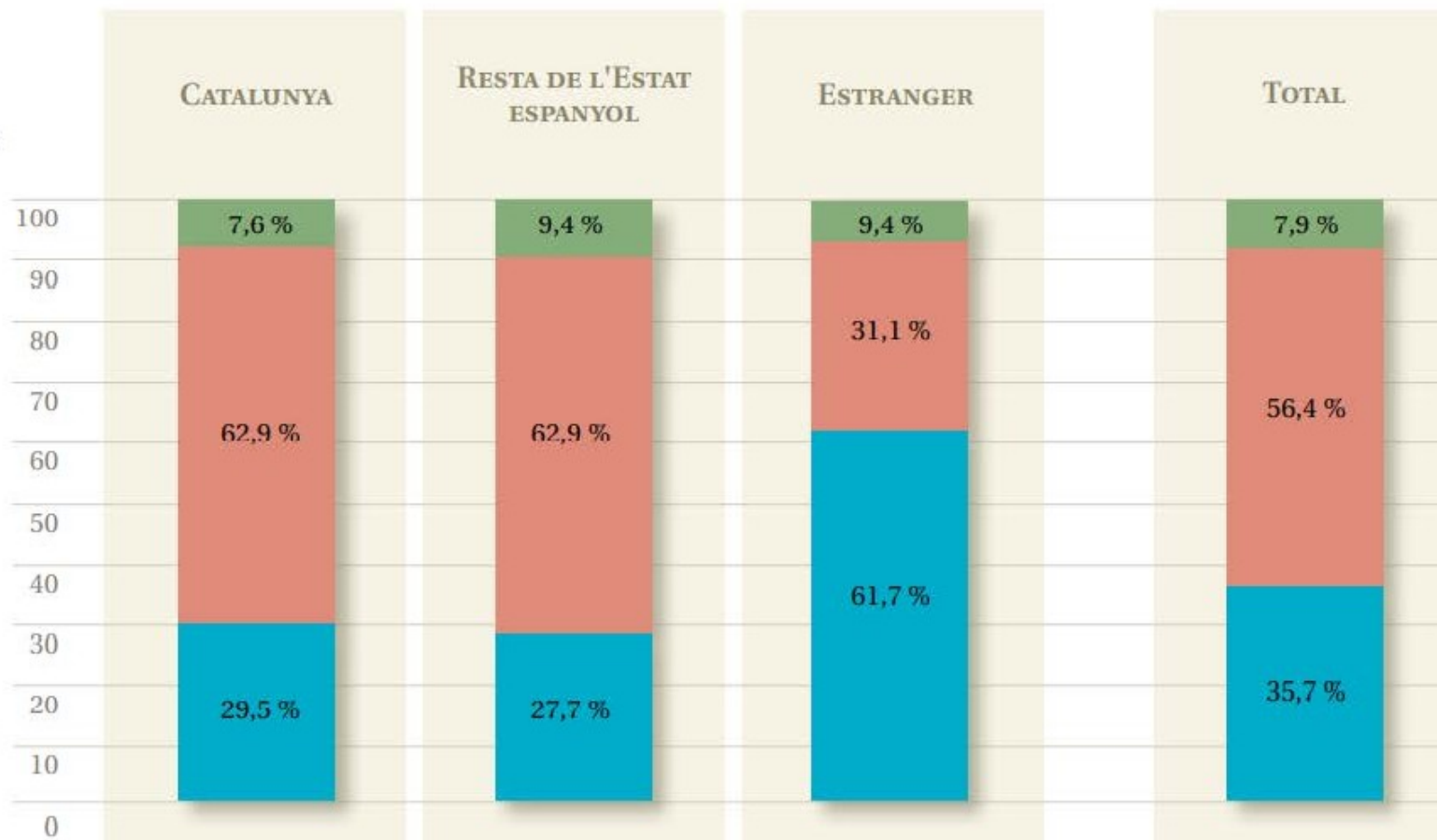
Lloc de naixement de la població 1981-2020

Actitudes lingüístiques según origen

Interès a aprendre català o millorar-ne els coneixements segons el lloc de naixement, 2018

- Hi té interès
- No hi té interès
- No consta

La evolución sociolingüística i los retos que plantea

Pacte Nacional per la Llengua (cohesió social)

- “L’enfocament de l’economia catalana – basada principalment en el sector serveis– fa que les feines existents siguin sovint de baixa qualificació i que el català no sigui, per tant, un requeriment.”
- “Sovint les empreses no valoren els coneixements de català en la selecció de personal.”
- “Malgrat l’interès potencial d’aprendre català de les persones nouvingudes, el fet de no sentir-lo sovint en el seu context social i laboral pot fer que no facin el pas d’aprendre’l.”
- “El fet que molts catalanoparlants canvien al castellà quan veuen una persona de trets físics estrangers dificulta que les persones nouvingudes puguin usar el català de manera normalitzada. ”

La necesidad de una política global y completa para las lenguas propias

Pacte Nacional per la Llengua <https://llengua.gencat.cat/ca/pactenacionalperlallengua/inici/>

“Ara fa uns quaranta anys, després d’un llarg període de repressió política i lingüística i en ple procés de recuperació de l’autogovern i les llibertats, la societat catalana va ser capaç de posar-se d’acord en **tres grans objectius** pel que fa a la llengua pròpia del país: en primer lloc, es volia que tota la població acabés **dominant la llengua catalana**; en segon lloc, calia que el català esdevingués una **llengua completa**, és a dir, que es pogués emprar i s’emprés efectivament en tots els àmbits de la vida; finalment, era vital **evitar la fragmentació social** en funció de la llengua o l’origen.

Quatre dècades després, aquells objectius només s’han assolit de manera parcial i hi ha símptomes preocupants pel que fa al futur de la llengua catalana. El **món s’ha globalitzat**, la **societat catalana** ha canviat i s’ha fet molt més **complexa, diversa i multilingüe**. En conseqüència, el model de política lingüística del país necessita una revisió a fons. Cal **renovar els consensos** que van convertir la llengua en un punt de trobada i en una eina de cohesió social, és urgent reforçar la seguretat lingüística de les persones i cal garantir la continuïtat del català com a llengua completa.

El futur del català demana un debat constructiu perquè les **bases lingüístiques del futur** de Catalunya i de tota la comunitat lingüística siguin compartides tan àmpliament com sigui possible. Per aconseguir-ho, cal comptar amb la participació i el compromís de les forces polítiques, però també de les organitzacions, de les entitats i de tota la població.”

La necesidad de una política global y completa para las lenguas propias (II)

Objetivos del *Pacte Nacional per la Llengua*

“El Pacte Nacional per la Llengua busca establir un **diagnòstic objectiu** de la situació de la llengua a partir del qual es pugui dissenyar i dur a terme una política lingüística més transversal, més participativa i consensuada que permeti:

- Incrementar els **nivells de coneixement** col·lectiu de la llengua.
- Facilitar al màxim **l'ús de la llengua en tots els àmbits**, parant especial atenció als més rellevants en què la llengua té menys presència.
- Potenciar **l'adopció de la llengua** entre les persones que no la tenen de partida.

Tot plegat implica **reconsiderar pressupòsits, revisar polítiques, renovar compromisos i preveure línies d'actuació** per al futur per convertir la llengua en un punt de trobada i en una eina de cohesió social, reforçar la seguretat lingüística de les persones i garantir la continuïtat del català com a llengua completa.”

La necesidad de una política global y completa para las lenguas propias (III)

Resolució 102/XIV del Parlament de Catalunya, sobre l'orientació política general del Govern, de 30 de setembre de 2021

“El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Promoure un pacte nacional que proporcioni el màxim suport social i institucional al desenvolupament de les polítiques necessàries pel que fa a l'ús i el coneixement de la llengua catalana i que faci del català un instrument de coneixement i cohesió social.
- b) Promoure un front comú per a defensar la llengua catalana en la legislació del sector audiovisual.
- c) Reforçar el sistema audiovisual català actualitzant la Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya, per a adaptar-la a la normativa europea i al sistema de comunicació actual, posant especial èmfasi en la promoció i la protecció de la producció en llengua catalana.
- d) Dur a terme les accions necessàries davant el Govern espanyol per a defensar el model audiovisual català i garantir que la transposició de les directives europees estableixi quotes de producció en llengua catalana i preservi les competències del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.
- e) Defensar davant les institucions europees el reconeixement del català com a llengua d'ús oficial de la Unió Europea i fomentar la recerca, la formació del professorat i l'ensenyament del català com a llengua estrangera.
- f) Encarregar una recerca universitària per a fer un diagnòstic sobre el coneixement i els usos de la llengua catalana en diversos àmbits socials, com l'educatiu, l'universitari, el judicial o el comercial, que inclogui unes conclusions i unes propostes que permetin establir les actuacions necessàries per a assolir els objectius de normalització lingüística.
- g) Reforçar les mesures necessàries per a millorar l'accessibilitat a l'aprenentatge de la llengua catalana i la seva disponibilitat en tots els àmbits.
- h) Reforçar els ajuts estructurals als mitjans de comunicació per a fomentar l'ús del català.
- i) Exigir al Consell General del Poder Judicial que el català sigui definitivament un requisit i no solament un mèrit en la provisió de places de l'Administració de justícia a Catalunya.
- j) Presentar un pla d'accions coordinat entre la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, els departaments de Cultura i de la Presidència i la Secretaria de Joventut per a donar continuïtat al foment del català entre els mitjans públics i els joves a les xarxes socials.
- k) Vetllar perquè el conjunt del sistema educatiu respongui plenament a la normativa en matèria lingüística com a eina per a encarar amb garantia d'èxit els reptes actuals amb relació a l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana.
- l) Vetllar perquè els sistemes de salut i sociosanitari puguin garantir plenament l'ús del català a llurs usuaris.

CUESTIONES PARTICULARES

- Marco jurídico para avanzar en la total normalización de las lenguas.**
- Sobre la evolución de la jurisprudencia en materia lingüística.**
- ¿Qué ámbitos resultan claves para la política lingüística futura ante los cambios substanciales que se avecinan?**

La lengua propia. La Sentencia 31/2010

• La lengua pròpia

Art. 6.1 EAC: “La llengua pròpia de Catalunya és el català. Com a tal, el català és la llengua d'ús normal i preferent de les administracions públiques i dels mitjans de comunicació públics de Catalunya, i és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament.”

- Origen del precepto estatutario (art. **3.1 EAC 1979 i 2 LPL**).

Art. 2.1 LPL (identidad): lengua que singulariza a Catalunya como pueblo

Art. 2.2 LPL: lengua de uso institucional

- La nulidad del término “preferente” y la reinterpretación por el TC del concepto de “llengua pròpia”: no término prescriptivo/sí descriptivo (/“normalidad”); lengua “*característica, històrica, privativa*”, por oposición al concepto de *lengua común* (FJ 14 STC)

- La desactivación parcial de la “llengua pròpia” como concepto jurídico en las sentencias posteriores del TC, según el criterio del “equilibrio inexcusable” entre las dos lenguas oficiales.

Las políticas de protección y foment de la “llengua pròpia”: la normalización lingüística

- La legitimidad de una política lingüística favorable al catalán:

STC 31/2010: *“sin perjuicio, claro está de la procedencia de que el legislador pueda adoptar, en su caso, las adecuadas y proporcionadas medidas de política lingüística tendentes a corregir, de existir, **situaciones históricas de desequilibrio** de una de las lenguas oficiales respecto de la otra, subsanando así la posición secundaria o de postergación que alguna de ellas pudiera tener.” (FJ 14)*

- El artículo 50.1 EAC (no impugnado) como base jurídica de la normalización lingüística:

“Els poders públics han de protegir el català en tots els àmbits i sectors i n’han de fomentar l’ús, la difusió i el coneixement.”

STC 337/1994: *“las disposiciones [autonómicas] encaminadas a promover la normalización lingüística... cuyo objetivo...es...asegurar el respeto y fomentar el uso de la lengua propia...i cooficial” (FJ 7)*

- La Carta europea de las lenguas regionales o minoritarias y el aval de medidas de discriminación postiva (art. 7.2):

“La adopción de medidas especiales en favor de las lenguas regionales o minoritarias, destinadas a promover una igualdad entre los hablantes de dichas lenguas y el resto de la población y orientadas a tener en cuenta sus situaciones peculiares, no se considerará un acto de discriminación con los hablantes de las lenguas más extendidas”

La doble oficialidad y el deber de conocimiento. La Sentencia 31/2010

• La doble oficialidad y el deber de conocimiento

Art. 32 EAC: “Els actes jurídics fets en qualsevol de les dues llengües oficials tenen, pel que fa a la llengua, validesa i eficàcia plenes.”

Art. 6.1 EAC: “El català és la llengua oficial de Catalunya. També ho és el castellà, que és la llengua oficial de l’Estat espanyol. Totes les persones tenen el dret d’utilitzar les dues llengües oficials i els ciutadans de Catalunya tenen el dret i el deure de conèixer-les (...)”

- Los **derechos lingüísticos** como proyecciones de la oficialidad y las obligaciones correlativas de los poderes públicos (capítulo III del título I, “Drets i deures lingüístics”, y título III, “Del poder judicial a Catalunya”) y la **relativización de las garantías** de eficàcia (FJ 21).

- La reinterpretación del **deber de conocimiento** de la lengua catalana:

STC 31/2010: “solo puede tratarse de un deber **‘individualizado y exigible’** de conocimiento del catalán, es decir, de un deber de naturaleza distinta al [del] castellano [solo en educación y función pública]” (FJ 12.b)

Administraciones e institucions públics

Administración de la Generalitat y local

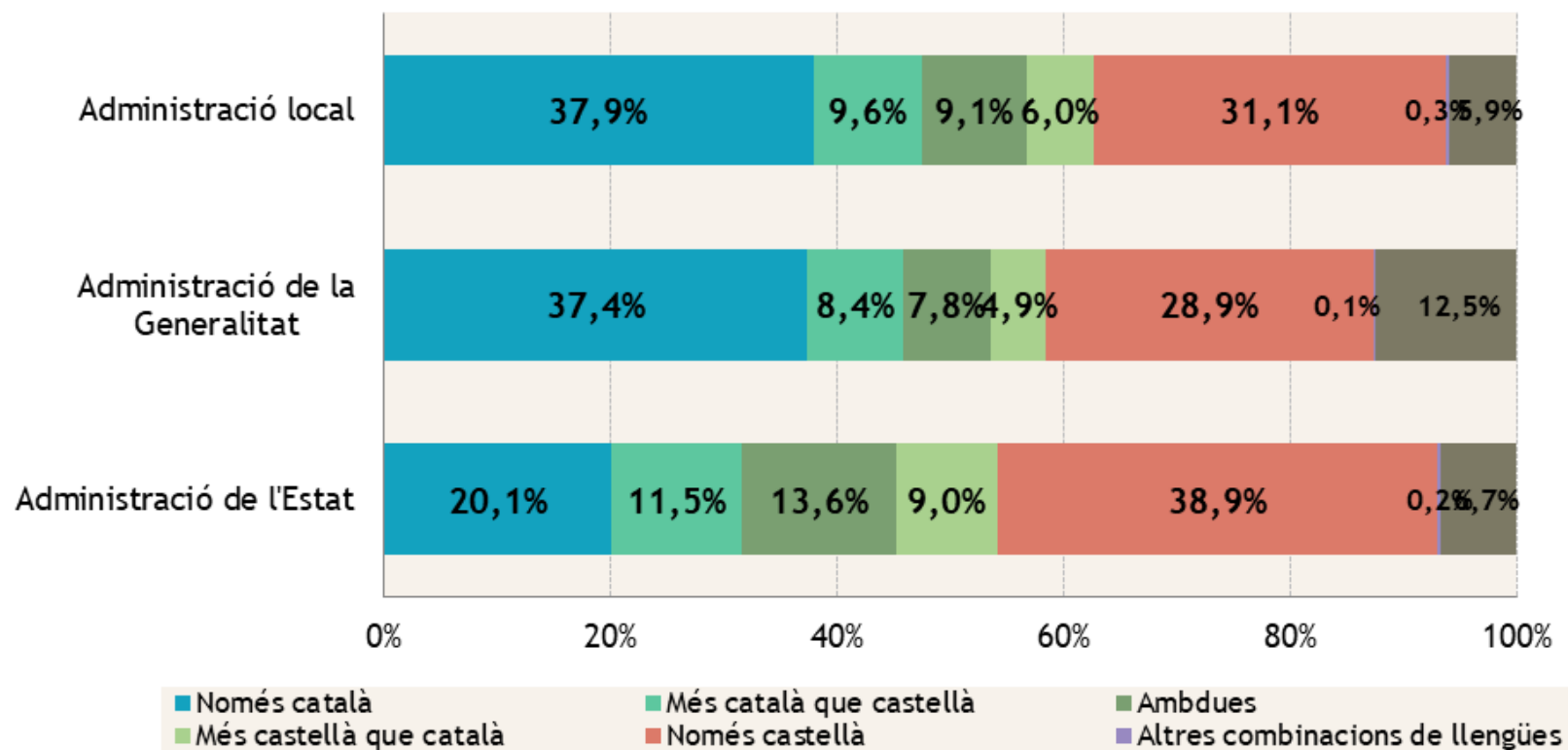
Art. 9 LPL: "La Generalitat, les administracions locals i les altres corporacions públiques de Catalunya, les institucions i les empreses que en depenen i els concessionaris de llurs serveis han d'emprar el català en llurs actuacions internes i en la relació entre ells. També l'han d'emprar normalment en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen."

Art. 10 LPL: "En els procediments administratius tramitats per l'Administració de la Generalitat, per les administracions locals i per les altres corporacions de Catalunya s'ha d'emprar el català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a presentar documents, a fer manifestacions i, si ho sol·liciten, a rebre notificacions en castellà."; "L'Administració ha de lliurar a les persones interessades que ho sol·licitin, en la llengua oficial demanada, una testimoniança traduïda d'allò que els afecta. La sol·licitud de traducció no pot comportar cap perjudici o despesa al sol·licitant ni retards en el procediment ni suspendre'n la tramitació i els terminis establerts."

Art. 11 LPL: "(...)En el procés de selecció per a accedir a places de personal de l'Administració de la Generalitat, de l'Administració local i de l'administració i els serveis de les universitats, inclòs el personal laboral, s'ha d'acreditar el coneixement de la llengua catalana, tant en l'expressió oral com en l'escrita, en el grau adequat a les funcions pròpies de les places de què es tracti, en els termes establerts per la legislació de la funció pública."(Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre i STC 46/1991)

Administracions e institucions públiques

Usos lingüístics a les administracions. 2018

Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018. SPL i Idescat.

Administraciones e instituciones públicas

Administración periférica del Estado en Catalunya

- **Art.33.4 EAC:** "Per a garantir el dret d'opció lingüística, l'Administració de l'Estat situada a Catalunya ha d'acreditar que el personal al seu servei té un nivell de coneixement adequat i suficient de les dues llengües oficials, que el fa apte per a complir les funcions pròpies del seu lloc de treball"
- **Art. 9 LPL:** com a llengua pròpia: "b) La llengua preferentment emprada per l'Administració de l'Estat a Catalunya en la forma que aquesta mateixa determini, per les altres institucions i, en general, per les empreses i les entitats que ofereixen serveis al públic."
- **Art. 10 CELRM: Informe del Comité de Expertos**
23/3/2021:Recomandación para acción inmediata: "Utilizar el catalán en el seno de la Administración de l'Estat a Catalunya" (según ONGs solo 5 sobre 389 webs oficiales ofrecen los servicios íntegramente en catalán). Constata falta de información suficiente para valorar si se ha cumplido la recomendación previa.

Administración de justicia

- **Administración de justicia**

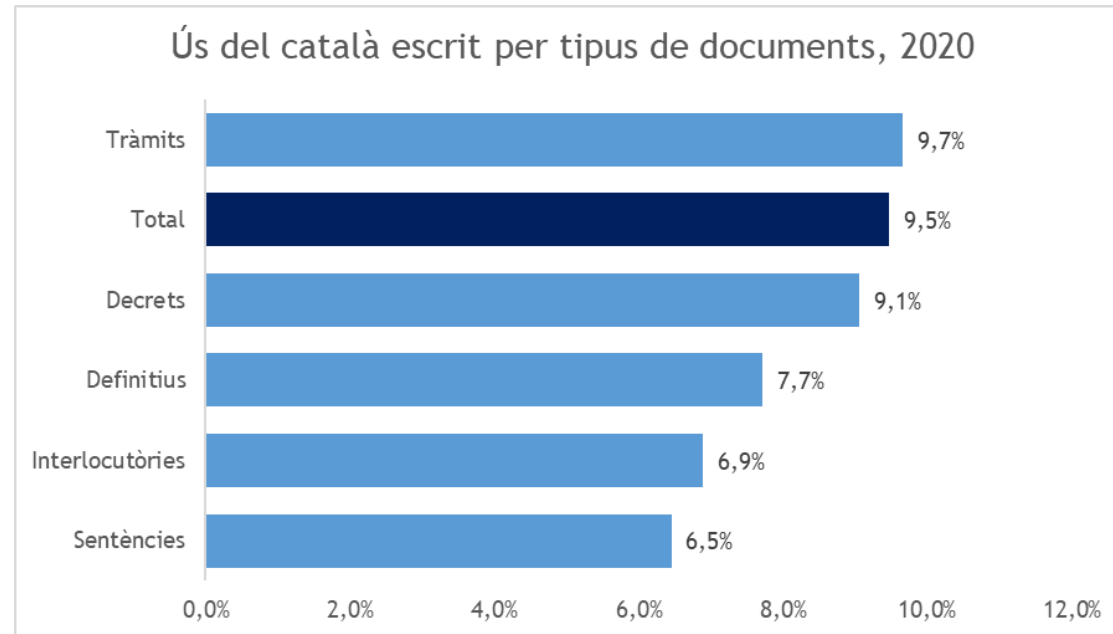
Art. 13 LPL: "Són vàlides les actuacions judicials, tant les orals com les escrites, fetes en qualsevol de les dues llengües oficials, sense necessitat de traducció."

"Tothom té dret a relacionar-se, oralment i per escrit, amb l'Administració de justícia en la llengua oficial que esculli i a ésser atès, i no se li pot exigir cap mena de traducció"; "Tothom qui ho sol·liciti ha de rebre en la llengua oficial demanada les testimoniances de les sentències i els actes resolutoris que l'afecten, sense retards per raó de llengua" (també **art. 33.2 EAC**)

"En la provisió de places del personal al servei de l'Administració de justícia dependent de la Generalitat s'ha d'aplicar el que disposa l'article 11, d'acord amb la normativa específica corresponent, en els termes que siguin establerts per reglament." (**art. 33.3 i 102 EAC** ho estenen al personal judicial, STC 31/2010, FJ 21).

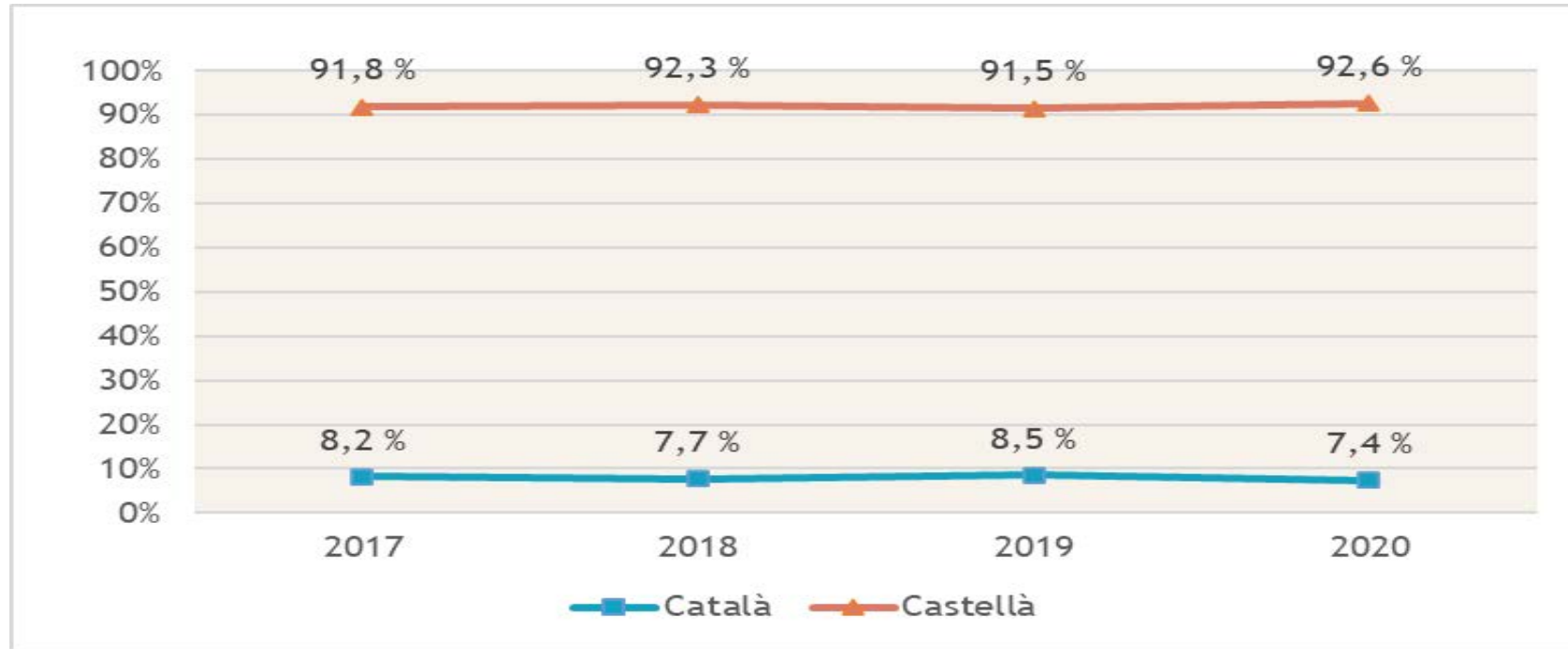
Administración de justicia

Informe de política lingüística 2020: Uso del catalán en la Administración de Justicia

Administración de justicia

Lengua de las sentencias judiciales en Catalunya 2017-2020

Enseñanza

- **Marco legal**

Art. 20 LPL, enseñanza no universitaria: “El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, en tots els nivells i les modalitats educatius” ; “Els centres d'ensenyament de qualsevol grau han de fer del català el vehicle d'expressió normal en llurs activitats docents i administratives, tant les internes com les externes.”

Art. 21 LPL: “Els infants tenen dret a rebre el primer ensenyament en llur llengua habitual, ja sigui aquesta el català o el castellà. L'Administració ha de garantir aquest dret i posar els mitjans necessaris per a fer-lo efectiu. Els pares o els tutors poden exercir-lo en nom de llurs fills instant que s'apliqui.”; “L'ensenyament del català i del castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria.”

Art. 22 LPL: “En els centres d'ensenyament superior i universitari, el professorat i l'alumnat tenen dret a expressar-se en cada cas, oralment o per escrit, en la llengua oficial que prefereixin.”

Art. 24 LPL: “El professorat dels centres d'ensenyament universitari de Catalunya ha de conèixer suficientment les dues llengües oficials, d'acord amb les exigències de la seva tasca docent.”
(Decret 128/2010, de 14 de setembre, sobre l'acreditació del coneixement lingüístic del professorat).

Enseñanza

Ley 12/2009, de 10 de julio, de educació de Catalunya

“Dret i deure de conèixer les llengües oficials” (art. 10); “El català, llengua vehicular i d’aprenentatge” (art. 11); “Projecte lingüístic” (art. 14); “Programes d’immersió lingüística” (art. 15); “Ús i foment del català” (art. 18).

• **Conflictividad lingüística**

- STC 14/2018, de 20 de febrero, sobre la disposición adicional 38a de la LOE (Ley Wert)
- STC 51/2019, de 11 de abril, sobre la Llei d’educació de Catalunya
- Sentencias del TSJ sobre el 25% mínimo de castellano (alcance general STSJC de 16/12/2020)
- La actuación de los órganos políticos representativos: la Ley 8/2022, de 9 de junio, sobre el uso y el aprendizaje de las lenguas oficiales en la enseñanza no universitaria y el Decreto ley 6/2022, de 30 de mayo, por el que se fijan los criterios aplicables para la elaboración, aprobación, validación y revisión de los proyectos lingüísticos de los centros educativos.
- La interposición de cuestión de inconstitucionalidad contra ambas normas por el TSJC y el mantenimiento de las medidas cautelares anteriores en algunos (pocos) centros.

Medios de comunicació i sector audiovisual

Llei 22/2005, de 5 de desembre, de la comunicació audiovisual (SSTC 78/2017 i 86/2017)

Llei 20/2010, de 7 de juliol, del cinema (STC 89/2017)

Institut d'estudis de l'autogovern: Informe 2/2022, El marge de què disposa la Generalitat de Catalunya per establir una política pública pròpia en matèria audiovisual:

- La aprobación de la Ley 7/2010, general de la comunicación audiovisual significó un punto de inflexión negativo para las competencias de la Generalitat
- El hecho de que cada vez sean más frecuentes las emisiones con origen o extensión extraterritorial merma la capacidad de la Generalitat para poder incidir en el régimen normativo y de intervención administrativa de estas emisiones.
- Al margen de los medios audiovisuales públicos (autonómicos y locales), no se ha podido garantizar de forma suficiente y razonable la presencia del catalán en el resto de medios que emiten en Cataluña.
- Se prevé un impacto severo de la Ley 13/2022, de 7 de julio, GCA sobre las competencias de la Generalidad, tanto en el plano de la regulación como de la ejecución.
- Esta norma evidencia una falta de protección efectiva del catalán y del resto de lenguas oficiales distintas del castellano por parte de las instituciones estatales.

Àmbito socioeconòmic

Capítol V LPL (arts 30-33): Empreses públiques de la Generalitat i entes locals, i seues empreses concessionàries deuen utilitzar normalment la llengua catalana quan gestionen o exploten el servei concedit; obligació d'utilitzar el català en rotulació i les comunicacions megafòniques i les comunicacions amb residents; obligacions per a empreses concertades i subvencionades, i per a establiments oberts al públic que deuen estar en condicions d'atendre als consumidors quan se expressen en qualsevol de les dues llengües (**arts 32 LPL i 34 EAC**)

Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya (STC 88/2017)

Toponimia

Art. 18 LPL: los topónimos tienen como única forma oficial la catalana, de acuerdo con la normativa del Institut d'Estudis Catalans, excepto los de la Val d'Aran, que tienen la aranese (arts. 151.b y 143 EAC)

Decreto 133/2020, de 17 de noviembre, sobre el establecimiento y el uso de la toponimia y sobre la Comisión de Toponimia (sustituye Decreto 2001)

- Uso general (**art. 4**): los topónimos de Cataluña se utilizan en su forma oficial y, siempre que sea posible, en su forma íntegra.
- Los topónimos de otros territorios del área lingüística catalana se utilizan en la forma en catalán.
- Los exotopónimos, es decir, los topónimos de fuera del área lingüística catalana se utilizan en catalán cuando hay una forma establecida con uso tradicional, sin perjuicio de que pueda figurar también la denominación en otras lenguas del territorio correspondiente.
- Los topónimos del área lingüística occitana de fuera de Cataluña se utilizan en la forma tradicional en catalán o en occitano, salvo Aran, donde se utiliza la forma tradicional en occitano, y sin perjuicio de que pueda figurar también la denominación en otras lenguas del territorio correspondiente.
- **Art. 5:** Los topónimos deben constar en la forma oficial en todos los sistemas de información y de comunicación internos o externos, sedes y portales de administración electrónica, recursos y aplicaciones informáticas y otros elementos análogos, así como también en impresos, cabeceras de toda clase de papeles, sellos y matasellos, prensa, publicidad, en cualquier soporte físico o digital, para su uso y difusión en Cataluña.

El occitano/aranés

- **La oficialidad en Catalunya del occitano/aranés**

Art. 6.5 EAC: “La llengua occitana, denominada *aranès* a l’Aran, és la llengua pròpia d’aquest territori i és oficial a Catalunya, d’acord amb el que estableixen aquest Estatut i les lleis de normalització lingüística”.

Art. 36 EAC: “A l’Aran totes les persones tenen el dret de conèixer i utilitzar l’aranès i d’ésser ateses oralment i per escrit en aranès en llurs relacions amb les administracions públiques i amb les entitats públiques i privades que en depenen./ Els ciutadans de l’Aran tenen el dret d’utilitzar l’aranès amb llurs relacions amb la Generalitat (remissió a la llei de la regulació de la resta de drets i deures)

Llei 35/2010, de l’1 d’octubre, de l’occità, aranès a l’Aran (STC 11/2018, de 8 de febrer)

Llei 1/2015, de 5 de febrer, del règim especial de l’Aran

Decret 12/2014, de 21 de gener, l’Institut d’Estudis Aranès

Pacte Nacional per la Llengua:

Retos:

- “La Constitució espanyola no ha desplegat un marc normatiu necessari per a la promoció de la diversitat lingüística pròpia de l’Estat”
- “S’observen actuacions estatals regressives envers el català”

Preguntas:

- “Com podem exigir que l’Estat espanyol desplegui una autèntica política lingüística favorable a totes les llengües oficials diferents al castellà?”

El impacto negativo de la normativa de la Unión Europea

- Los derechos lingüísticos reconocidos por los tratados de la UE no alcanzan a la lengua catalana.
- El estatus oficial del catalán pierde efectos y su contenido es vaciado por las normativas de la UE que exigen el uso obligatorio de las lenguas oficiales o de los tratados en trámites administrativos (expedición de licencias o certificados) o actividades privadas (etiquetado y otros) informaciones a los consumidores).
- La transposición de las directivas europeas por el Estado suele comportar la centralización o gestión estatal de ámbitos en los que el castellano pasa a ser la lengua única o necesaria.
- El catalán encuentra desventajas en el acceso a los programas lingüísticos europeos.
- La terminología lingüística de la UE no está normalizada en catalán.

Pacte Nacional per la Llengua

Retos:

- “La manca d’oficialitat del català l’exclou de tot un seguit d’iniciatives europees.”

Pregunta:

- “Com podem exigir que el català sigui oficial a la Unió Europea?”

Expectativas frustradas sobre la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries

- Seis ciclos de control de la aplicación de la Carta por el Reino de España
[Castellano, Santiago, “La aplicación de la Carta europea de las lenguas”, Blog Revista Lengua y Derecho, 4 de febrero de 2026]
- Alcance de las reformas en el plano estatal: ¿cosméticas o sustanciales? La inmutabilidad del Poder judicial frente a los requerimientos de cumplimiento del artículo 9 de la Carta, sobre la justicia.
- El impacto limitado en el reconocimiento de la unidad de la lengua catalana
- La responsabilización de las administraciones autonómicas y el elevado cumplimiento en los ámbitos de competencia de la Generalitat, con excepciones, como la sanidad.

Pacte per la Llengua: “L’ús de la llengua catalana en l’àmbit de la salut i de l’assistència sanitària mostra una davallada progressiva i continuada en el temps”; “Moltes persones que tenen el català com a llengua habitual (...) han de canviar-se al castellà perquè el personal mèdic no els entén”.

Eskerrik asko

Moltes gràcies